

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра водних біоресурсів

05-03-227М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання кваліфікаційної роботи
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Водні біоресурси та
аквакультура» спеціальності 207 «Водні біоресурси та
аквакультура» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІ АЗ
Протокол № 9 від 08.01.2025 р

Рівне – 2025

Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Водні біоресурси та аквакультура» спеціальності 207 «Водні біоресурси та аквакультура» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Полтавченко Т.В ., Петрук А. М., Парфенюк І. О. – Рівне : НУВГП, 2025. – 19 с.

Укладачі: Полтавченко Т. В., кандидат ветеринарних наук, доцент завідувач кафедри водних біоресурсів; Петрук А. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри водних біоресурсів; Парфенюк І. О., асистент кафедри водних біоресурсів.

Відповідальний за випуск: Полтавченко Т. В., кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри водних біоресурсів.

Керівник групи забезпечення освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Водні біоресурси та аквакультура»

Петрук А. М.

© Т. В. Полтавченко, А. М. Петрук,
І. О. Парфенюк, 2025
© НУВГП 2025

ЗМІСТ

1.	Завдання кваліфікаційної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.....	4
2.	Зміст кваліфікаційної роботи	5
3.	Структура кваліфікаційної роботи	6
4.	Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи.....	6
4.1.	Титульний аркуш кваліфікаційної роботи.....	6
4.2.	Зміст.....	6
4.3.	Вступ.....	6
4.4.	Огляд літератури.....	7
4.5.	Загальна характеристика умов проведення досліджень	7
4.6.	Експериментальна частина.....	8
4.7.	Висновки	9
4.8.	Список використаних джерел.....	9
4.9.	Додатки.....	9
5.	Правила оформлення кваліфікаційної роботи.....	9
6.	Мовні засоби текстового зв'язку	11
6.1.	Правила оформлення цитат	11
6.2.	Вимоги до оформлення посилань	12
6.3.	Правила скорочення слів у тексті	12
6.4.	Вимоги до комп'ютерного набору тексту	12
7.	Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи.....	13
7.1.	Запобігання плагіату кваліфікаційних робіт здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти.....	13
7.2.	Організація захисту кваліфікаційної роботи	14
	Додатки	16
	Список використаної літератури	19

1. ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми водних біоресурсів або аквакультури, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів біології та прикладних наук.

Виконання кваліфікаційної роботи має на меті:

- поглиблення, систематизацію та закріплення теоретичних знань, здобутих під час навчання;
- перевірку здатності студента самостійно обирати та аналізувати наукові чи практичні проблеми, формулювати теоретичні висновки, застосовувати знання для вирішення різноманітних завдань та обґрунтовувати конкретні рекомендації;
- розвиток навичок самостійної роботи, оволодіння методикою дослідження й експерименту;
- оцінку рівня підготовки випускника до професійної діяльності та творчого вирішення завдань.

Для якісного виконання кваліфікаційної роботи студент повинен мати: комплекс знань і навичок у своїй професійній сфері; досвід самостійного опрацювання наукових джерел; широкі ерудиційні знання у суміжних галузях; вміння користуватися комп'ютерними технологіями та Інтернетом; знання однієї з поширених європейських мов.

Процес виконання роботи включає вибір і вивчення літератури, проведення експериментів, аналіз отриманих результатів, систематизацію даних, написання та оформлення роботи. Участь у наукових гуртках та конференціях сприяє кращому освоєнню матеріалу.

Здобувачі вищої освіти можуть обрати тему із запропонованих кафедрою або запропонувати власну відповідно до своїх інтересів.

Науковий керівник забезпечує студента робочим місцем, затверджує методику роботи, видає завдання, встановлює обсяг і терміни виконання, контролює процес дослідження та допомагає ефективно використовувати знання й час.

Основні експериментальні дані студенти отримують під час виробничих практик. Кваліфікаційна робота має відповідати сучасним

вимогам. На основі її змісту та захисту Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про присвоєння здобувачу вищої освіти відповідної кваліфікації.

2. ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота має на меті розкриття сутності обраної проблеми, аналіз її наукової розробки та практичного стану. Дослідження ґрунтується на аналізі фактів, проведенні експериментів, комплексному науковому підході та теоретичному обґрунтуванні висновків. Автору необхідно висловити власну позицію та запропонувати можливі шляхи розв'язання проблеми.

Робота базується на даних з рибоводних і рибопереробних підприємств, а також державних контролюючих органів. Отримані експериментальні результати мають бути доповнені власними дослідженнями, проведеними в польових чи лабораторних умовах. У роботі повинні бути представлені дані про зміни властивостей водного середовища, технологічні схеми виробництва, підвищення ефективності процесів, заходи профілактики та лікування хвороб риб тощо. Важливим аспектом є інтеграція принципів сталого розвитку в управлінні водними ресурсами та рибництві, зокрема шляхом впровадження екологічно безпечних технологій, оптимізації використання ресурсів та збереження біорізноманіття водних екосистем.

Орієнтовні тематики кваліфікаційних робіт:

1. Інтенсифікація у рибних господарствах. Вирощування риби в індустріальних господарствах різних типів.
2. Ведення рибництва у природних та штучних водоймах.
3. Профілактика та лікування хвороб риб.
4. Технологія переробки риби та рибопродуктів.
5. Екологічні аспекти поширення гідробіонтів. Вплив антропогенних факторів на середовище існування гідробіонтів.

Тематика може розширюватися, включаючи дослідження техногенного забруднення водних ресурсів, проблеми порушення законодавства, а також застосування принципів сталого розвитку в управлінні водними ресурсами, використання відновлюваних джерел енергії та зменшення негативного впливу рибництва на навколишнє середовище.

Робота має містити результати власних досліджень.

Обробка отриманих даних здійснюється з використанням

комп'ютерних програм. Для якісного аналізу рекомендується застосування методів кореляційного та регресійного аналізу, що сприяє більш точним прогнозам висновкам.

3. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Акт перевірки наявності академічного плагіату через систему StrikePlagiarism+Moodle.

Зміст.

Вступ.

1. Огляд літератури за тематикою і вибір напрямків досліджень (може бути декілька розділів).

2. Загальна характеристика умов проведення досліджень.

2.1. Загальні відомості про об'єкт (и) досліджень.

2.2. Фізико-географічні та кліматичні умови проведення досліджень.

2.3. Методика досліджень.

3. Експериментальна частина (результати досліджень та їх аналіз).

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

4. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи

Приклад оформлення титульного аркушу кваліфікаційної роботи наведений у додатку А.

4.2. Зміст

Зміст розміщують на початку кваліфікаційної роботи. У ньому зазначаються назви всіх розділів, підрозділів та пунктів (за наявності заголовків) із посиланням на відповідні номери початкових сторінок. До змісту обов'язково включають вступ, загальні висновки, список використаних джерел, додатки та інші структурні елементи роботи.

4.3. Вступ

У вступі кваліфікаційної роботи надається загальна характеристика дослідження, яка включає:

Обґрунтування вибору теми – розкривається актуальність дослідження, його зв'язок із сучасними науковими розробками та визначається наукова проблема або завдання.

Мета і завдання дослідження – формулюються відповідно до об'єкта та предмета дослідження.

Об'єкт дослідження – процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і підлягає вивченню.

Предмет дослідження – конкретний аспект об'єкта, який безпосередньо аналізується.

Наукова новизна – коротко і чітко формулюються положення, які виносяться на захист, з акцентом на їх відмінність від попередніх досліджень.

4.4. Огляд літератури

Розділ "Огляд літератури" займає не менше 15% загального обсягу кваліфікаційної роботи. Його мета – аналіз сучасного стану досліджуваної проблеми, визначення її актуальності, теоретичного та практичного значення. Вивчення наукових джерел допомагає правильно сформулювати мету та завдання дослідження, а також розробити методику його проведення.

Підготовка розділу починається з аналізу праць науковців відповідної кафедри та установи, де виконується робота, а також матеріалів, опублікованих у фахових виданнях, монографій, підручників тощо. Інформацію необхідно викладати за принципом поступового звуження та поглиблення тематики, щоб логічно обґрунтувати власне дослідження.

На підставі аналізу літератури рецензент та екзаменаційна комісія оцінюють рівень теоретичної підготовки здобувача, його вміння аналізувати інформацію та використовувати її для обґрунтування власних досліджень.

4.5. Загальна характеристика умов проведення досліджень

Загальні відомості про об'єкт (и) досліджень

У розділі, присвяченому методиці досліджень, подають загальні відомості про об'єкт дослідження, описують схему досліду та умови його проведення. Особливу увагу слід приділити обґрунтуванню схеми досліду, її відповідності поставленим завданням, а також дотриманню принципу єдиної різниці та тотожності всіх інших умов.

Це правило є визначальним під час вибору робочих варіантів досліджень, оскільки забезпечує достовірність отриманих результатів та можливість їх коректного аналізу.

Фізико-географічна характеристика району досліджень

У цьому розділі детально висвітлюються географічне положення

та кліматичні умови досліджуваної території. Зокрема, наводяться дані про кількість опадів, середньомісячну температуру повітря за період досліджень, а також їх порівняння із середньобагаторічними показниками.

Аналіз кліматичних умов дозволяє оцінити їхній вплив на об'єкт дослідження та забезпечує обґрунтування отриманих результатів у контексті змін зовнішніх факторів..

Методика проведення досліджень

У цьому розділі подається детальний опис усіх методів і методик, використаних у процесі дослідження, з обов'язковим зазначенням джерел (автора методу, ДСТУ).

До основних методів належать:

Відбір проб води – методика забору води для подальшого аналізу.

Відбір іхтіологічного матеріалу – способи вилову, фіксації та обробки риби.

Відбір і підготовка до аналізу гідробіологічних проб – методика збору планктону, бентосу та інших біологічних об'єктів.

Аналіз гідрохімічного стану водного середовища – дослідження вмісту кисню, азотних сполук, рН та інших показників.

Аналіз іхтіофауни – характеристика видового складу, чисельності та біомаси риб.

Аналіз отриманого іхтіопатологічного матеріалу – дослідження патологічних змін в організмі риб.

Статистична обробка отриманих даних – застосування методів математичної статистики для аналізу отриманих результатів.

Якщо здобувач застосовує нові методики або модифікації існуючих, вони описуються у кваліфікаційній роботі повністю. Також вказуються комп'ютерні програми, використані для обробки отриманих даних..

4.6. Експериментальна частина

У цьому розділі подаються результати власних досліджень із максимальною повнотою та детальністю. Аналізуючи отримані дані, необхідно визначити ступінь змін показників залежно від досліджуваних факторів, встановити взаємозв'язки між процесами, що відбувалися, та сформулювати конкретні висновки.

Результати досліджень представляються у вигляді таблиць, графіків, діаграм, рисунків, фотографій тощо. Окрім узагальнених показників, слід детально розглядати динаміку змін та їх причини.

4.7. Висновки

Висновки кваліфікаційної роботи повинні бути конкретними, підтверджуватись експериментальними даними.

На підставі досліджень здобувач робить конкретні висновки, підтверджуючи їх даними статистичного аналізу, розрахунками економічної та енергетичної ефективності, результатами аналітичних досліджень як власних, так і інших авторів.

4.8. Список використаних джерел

Список використаних джерел (див. додаток Б) формується здобувачем вищої освіти за його вибором і може розміщуватися або в кінці роботи, або (опціонально) після кожного розділу основної частини. Джерела можна впорядковувати одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Оформлення бібліографічного опису здійснюється відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Опис кожного джерела повинен містити обов'язкову інформацію, необхідну для його однозначної ідентифікації, що забезпечує правильність і коректність посилань у тексті роботи.

4.9. Додатки

За потреби до додатків доцільно включати додаткові матеріали, що сприяють повному розумінню випускної кваліфікаційної роботи, зокрема:

- проміжні математичні доведення, формули та обчислення;
- таблиці з допоміжними цифровими даними;
- розрахунки економічної та енергетичної ефективності;
- ілюстрації, що мають допоміжний характер;
- інші дані та матеріали.

5. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота повинна бути написана державною мовою. Обсяг роботи (без урахування додатків) – до 70 сторінок машинописного тексту). Основна частина (експериментальна) має

складати не менше 70% від загального обсягу роботи.

Роботу оформлюють на папері формату А4 (297x210 мм). Текст друкують так, щоб на сторінці не було більше 40 рядків, висота знаків не менше 1,8 мм, шрифт – Times New Roman, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25 см.

Поля на сторінці повинні бути такими: ліве – не менше 20-25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Нумерація сторінок починається з четвертої сторінки. Титульну сторінку, бланк завдання та зміст не нумерують, але враховують у загальному обсязі. Номери сторінок розміщують посередині нижнього краю аркуша арабськими цифрами на відстані не менше 10 мм від краю.

Не допускаються пошкодження аркушів, помарки та сліди неповністю видаленого тексту.

Робота повинна мати чітку структуру, бібліографічні посилання на джерела, що цитуються, а також список використаних джерел, переважно за останні 5 років.

Текст роботи слід поділити на частини, кожна з яких повинна мати свою назву: ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ. Заголовки мають бути короткими та однозначними. Розділи та загальні висновки повинні починатися з нової сторінки.

Розділи можуть бути поділені на підрозділи (номери розділів і підрозділів відокремлюються крапкою), пункти (номера включають номер розділу, підрозділу та пункту), підпункти (номера складаються з номери розділу, підрозділу, пункту та підпункту).

Розділи, підрозділи, пункти і підпункти нумеруються арабськими цифрами. Підрозділи, пункти, підпункти мають друкуватися через інтервал від попереднього тексту.

Нумерація формул і рисунків здійснюється шляхом вказування номера розділу та номера формули чи рисунка через крапку. Формули наводяться посередині нового рядка, а їх нумерація – у правій частині в дужках. Номер і назва рисунка розташовуються під ним або з правого боку.

Для позначення переліку застосовуються великі літери (А, Б, В тощо) – рекомендовано для додатків, римські цифри (I, II, III тощо), арабські цифри та малі літери з дужками (1); 2); а); б).

При буквеній рубрикації не використовують літери Г (г), Є (є), З (з),

І (і), Ї (ї), Й (й), О (о), Ч (ч), Ђ.

Оформлення роботи повинно відповідати естетичним та мовним вимогам. Робота повинна бути грамотно оформлена, акуратно зброшурована.

6. МОВНІ ЗАСОБИ ТЕКСТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

6.1. Правила оформлення цитат

Цитати – це точні уривки з джерел, які використовуються для підтвердження, доповнення або обґрунтування власних висновків у наукових роботах. Цитування повинно бути збалансованим, оскільки надмірне чи недостатнє використання цитат може знизити якість дослідження.

Цитати зазвичай наводяться для:

- Підтвердження власних тверджень.
- Посилання на авторитетне джерело.
- Критичного аналізу висловлювань.

У інших випадках доречним буде використання непрямих цитат.

Основні вимоги до цитування:

Цитати повинні бути надані тільки з першоджерела, а не з праць інших авторів. Якщо першоджерело недоступне, можна використовувати цитату з другого джерела, вказуючи це: "цитуються за...".

Кожна цитата має супроводжуватись посиланням на джерело з відповідним бібліографічним описом. Для цитування використовуються фрази, як-от: «Автор писав...», «Як зазначав...», «За словами...», «На думку...», і подібні. При непрямому цитуванні слід точно передавати думку автора з відповідними посиланнями на джерело. Цитати можуть мати оцінку, наприклад: «Погоджуємося з думкою...», «Як зазначає...», «Поділяємо погляди...».

Цитата на початку речення починається з великої літери, навіть якщо в першоджерелі це слово починається з малої літери.

Якщо цитата включена в авторське речення, вона починається з малої літери, навіть якщо в джерелі вона починається з великої. Якщо цитата йде після двокрапки, вона починається з малої літери, якщо в першоджерелі слово з малої, або з великої літери, якщо в джерелі слово з великої літери.

У цитатах зберігаються всі розділові знаки з першоджерела. Цитата наводиться в лапках і має бути граматично коректною. Якщо є пропуски в тексті, вони позначаються трьома крапками (...) або в

кутових дужках <...>.

6.2. Вимоги до оформлення посилань

У роботі необхідно посилатися на ілюстрації, таблиці, формули, а також цитовані джерела.

Посилання на ілюстрації здійснюється так: рис. 2, див. табл. 3.1, за формулою 1.2.

Бібліографічне посилання – це точно вказана цитата з джерела з відповідними даними і сторінкою. Відсутність посилання означає плагіат, а скорочення цитати може спотворити зміст першоджерела.

Використовуються внутрішні текстові бібліографічні посилання, що наводяться у квадратних дужках: [1], [2:120], [3:49; 4:127-131], [5; 7; 9; 10; 12-24]. Бібліографічні списки обов'язкові і допомагають визначити основні джерела дослідження.

Бібліографічний опис має включати назву статті, монографії, журналу, місце і рік видання, номер випуску чи сторінки.

Зразок оформлення бібліографічних джерел навкдкно у додатку Б.

6.3. Правила скорочення слів у тексті

Скорочення слів у науковій роботі застосовуються з метою зменшення обсягу тексту, при цьому автор прагне передати якомога більше інформації в обмеженому просторі. Усі скорочення повинні бути загальноприйнятими та зрозумілими для читача.

Серед стандартизованих скорочень можна виділити такі категорії:

- найменування документів (ДСТУ, А.с, Пат., техплан тощо);
- позначення року (1999 р., 2020-2025 рр.);
- грошові одиниці (80 коп., 2 тис., 5 млн., 1 млрд.);
- одиниці вимірювання (5 т, 3 га, 100 см, 2 м);
- текстові скорочення (див., пор., напр., та ін., і т. ін., с.-г.).

6.4. Вимоги до комп'ютерного набору тексту

Необхідно розрізняти коротке тире (-), яке використовується як граматичний знак пунктуації, довге тире (—), що є знаком приписаної пунктуації і застосовується у списках літератури, та дефіс (-), який використовується в правописі (дерново-підзолистий, фізико-хімічний) та для скорочення слів у списках літератури (вид-во, ун-т, д-р). Основна різниця полягає в розмірах і наявності пробілів до та після тире. Скорочення (т. ін., XV ст., 2012 р.), ініціали при прізвищах (В. В. Докучаєв), географічні скорочення (м. Рівне, смт. Смига, р. Дніпро),

одиниці виміру, символи та знаки (25 мм, № 3, 6 %) повинні бути написані з нерозривним пробілом, який вставляється через одночасне натискання клавіш Ctrl + Shift + пробіл. Багатозначні числа мають бути розділені на класи по три цифри та відокремлені нерозривними пробілами, наприклад: 22 166.

Коли в тексті згадуються прізвища науковців, ініціали, як правило, ставляться перед прізвищем (В. В. Докучаєв, а не Докучаєв В. В., як це робиться у списках використаних джерел).

Не допускається перенос слів у заголовках. Числа до десяти в тексті слід писати словами, а від десяти і більше – цифрами: п'ять зразків, 20 ділянок. Заголовки мають бути розміщені по центру рядка, без крапки в кінці.

Скорочення типу 90-ті, 1-го пишуть з нерозривним дефісом (одночасне натискання клавіш Ctrl + Shift + дефіс).

Географічні та математичні позначення пишуться скорочено. Якщо в роботі є схеми, їх треба групувати за допомогою інструментів: вибір об'єкта, групування через панель інструментів «Малювання».

Міри довжини і маси позначаються згідно з метричною системою. У хімічних формулах не ставлять інтервал між цифрами та літерами: O₂, H₃PO₄.

Знаки «номер», «параграф», «процент», «градус» у множині не подвоюються. Арифметичні знаки (плюс, мінус, множення, ділення, дорівнює) відокремлюються від цифри пробілом, наприклад: 2 + 4 = 6. Знаки граничного відхилення, показники степеня та індекси пишуться разом з цифрою, наприклад: ±0,7; π².

7. ПІДГОТОВКА І ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

7.1. Запобігання плагіату кваліфікаційних робіт здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти

Перевірка кваліфікаційних робіт на наявність аакадемічного плагіату здійснюється згідно з «Порядком перевірки навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/31994/>

Здобувачі вищої освіти мають самостійно завантажити свою випускну кваліфікаційну роботу в систему Moodle для перевірки через

сервіс StrikePlagiarism+Moodle до отримання дозволу від випускаючої кафедри на захист. При цьому назва файлу повинна бути сформована за схемою: рік _ код спеціальності _ назва роботи (транслітерація) _ ПІБ здобувача (транслітерація) _ ПІБ керівника (транслітерація). Робота повинна бути подана в одному з таких форматів: *.doc (Word 97-2003) або *.docx (Word 2007-2016). Текст має бути повним, починаючи з титульного аркуша (без додатків).

Здобувачі несуть відповідальність за:

Невчасне або неповне подання випускної роботи для перевірки в систему MOODLE за допомогою сервісу StrikePlagiarism+Moodle;

Порушення наукової етики, зокрема неправильне цитування та посилання на використані джерела.

Після перевірки сервіс StrikePlagiarism+Moodle генерує звіт, що містить відсоток унікальності тексту, а також посилання на джерела, з яких були скопійовані матеріали, виокремлюючи неоригінальні частини тексту кольором. Якщо у кваліфікаційній роботі здобувача, за результатами перевірки системою StrikePlagiarism виявлено ознаки плагіату (перевищено порогове значення коефіцієнтів подібності, виявлені маніпуляції із текстом), то робота розглядається на засіданні кафедри чи передається в експертну комісію кафедри для встановлення/невстановлення факту плагіату [3].

Після перевірки на плагіат керівник роботи має роздрукувати першу сторінку звіту, сформованого у StrikePlagiarism+Moodle, і на його основі скласти Акт перевірки. Ці документи повинні бути вкладені в роботу перед її подачею на рецензію. Секретар ДЕК перевіряє наявність Акта в роботі до початку публічного захисту.

Якщо здобувач не погоджується з висновком щодо наявності плагіату, він має право подати письмову апеляцію на ім'я голови апеляційної комісії протягом трьох днів з моменту отримання результатів перевірки.

7.2. Організація захисту випускної кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційної роботи є формою оцінювання рівня підготовки здобувача вищої освіти. Цей захист проходить на відкритому засіданні ДЕК, склад членів якої затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи комісії.

Процедура захисту. При запрошенні здобувача вищої освіти до виступу оголошується тема роботи здобувача та прізвище керівника;

Здобувач презентує демонстраційний матеріал;

Секретар ДЕК інформує про виконання здобувачем навчального плану і його середній бал, повідомляє про зміст відгуків керівника та рецензента на роботу;

Голова ДЕК надає слово дипломнику для короткої доповіді (до 20 хв.), в якій він представляє основні результати дослідження;

Члени ДЕК ставлять питання здобувачу;

Здобувач повинен чітко і коротко відповісти на всі питання, дотримуючись етики;

Присутні також можуть ставити питання та вносити зауваження, на які здобувач має відповісти;

Захист завершується виступом здобувача, який відповідає на зауваження рецензента, погоджуючись або спростовуючи їх аргументовано.

ДЕК оцінює захист, враховуючи рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача, якість роботи, ініціативність, самостійність під час дослідження, якість доповіді, правильність та повноту відповідей, а також змістовність і якість демонстраційного матеріалу та загальну ерудицію.

Оцінка захисту виставляється за 100-бальною шкалою і оголошується в день захисту після підписання протоколів засідання. Оцінка записується в залікову книжку здобувача.

Рішення про оцінку захисту та присвоєння відповідного освітнього рівня приймається на закритому засіданні ДЕК шляхом голосування. У разі рівності голосів вирішальним є голос голови комісії. Після цього члени комісії підписують протокол.

Здобувачі, які успішно захистили роботу, отримують диплом устанавленого зразка, а їхній кваліфікаційний рівень відповідає спеціальності.

Якщо здобувач не захистив роботу, що отримала незадовільну оцінку, це фіксується в протоколі, і питання обговорюється на кафедрі. Здобувач, який не склав захист, буде відрахований з університету з видачею академічної довідки. Якщо здобувач не з'явився на захист, у протоколі зазначається, що він не атестований через відсутність.

Здобувачі, які не атестовані в устанавлений термін, можуть пройти повторний захист в наступний період роботи ДЕК. ДЕК може дозволити повторний захист тієї ж роботи після доопрацювання або рекомендувати кафедрі затвердити нову тему.

ДОДАТОК А

*Зразок оформлення титульної сторінки випускної кваліфікаційної роботи**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО
ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою
Кафедра водних біоресурсів

Кваліфікаційна (бакалаврська) робота
на тему:

на тему _____

Виконав: здобувач ____ курсу,
групи _____
спеціальності 207 "Водні
біоресурси та аквакультура"

(прізвище та ініціали)

Керівник:

(прізвище та ініціали)

Рецензент:

(прізвище та ініціали)

Рівне – 20__ року

ДОДАТОК Б

Зразки оформлення бібліографічного опису, що наводяться у списку використаної літератури (за вимогами ДСТУ 8302:2015)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с.
Два автори	Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.
Три автори	Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.
Чотири і більше авторів	1. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.
Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агєєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.
Автореферати дисертацій	Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.
Дисертації	Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець ХVІІІ - початок ХХ ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i> . 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).

Архівні документи	Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України</i> . Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
Стандарти	ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).
Частина видання: книги	Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с екологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.
Частина видання: продовжуваного видання	Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i> . Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.
Частина видання: періодичного видання	Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i> . 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.
Електронні ресурси	Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i> . Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivdannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf . (дата звернення: 15.11.2017). Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i> . 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006 .

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ДСТУ 8302:2015. Видання. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний з 2006.07.01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 47 с.
2. Звіти в сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення (ISO 5966:1982) : ДСТУ 3008-95. [Чинний від 1996-01-01]. Вид. офіц. Київ : Держстандарт України, 1995. 38 с.
3. Мошинський В. С. Порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на відсутність академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція від 29.11.2024). 2024. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/31994/>
4. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти, ступеня вищої освіти - бакалавр, галузі знань - 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності - 207 Водні біоресурси та аквакультура затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.12.2018 р. № 1431. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/207-Vod.biores.akvakult-bakalavr-VO.18.01.pdf>